

Babarczy Eszter

Mea culpa

VISSZHANG - LI. évfolyam 1. szám, 2007. január 5.

Kedvenc lapom, az Élet és Irodalom, amelyet olyannyira tiszttelek, hogy igyekszem nem teleírni, viszont vallásos buzgalommal olvasom hetente, közölte a Nyílt Társadalom Archívum által *Mi (volt) ez?* címen rendezett gyorskonferencián elhangzott előadások némelyikének szerkesztett változatát. (2006/49.) Nem fájlalnám éppen, hogy saját - igen rövid, viszont képekkel gazdagon illusztrált - előadásom anyaga nem került bele a válogatásba, ha nem kapnék az utóbbi napokban felhevült leveleket jobboldali embertársaimtól. Valamiképpen előállt az a helyzet, hogy míg a villámkonferencián liberális embertársaimat botránkoztattam meg nézeteimmel, jobboldali embertársaim eközben liberális embertársaim jelentősen továbbegyszerűsített nézeteit tulajdonítják nekem ("mindenről Orbán tehet, és a rendőrség megvédte a rendet a fasiszta csőcselékkel szemben"). Jobboldali embertársaim ezek után felháborodottan ostoroznak azért, mert érzéketlen baloldaliként elutasítom a tüntetések azon értelmezését, amelyet egyébként, legjobb tudomásom szerint, minden idevágó írásomban és az említett konferencián is képviseltem (erőteljesen rövidítve: nem Orbán tehet mindenről, a tüntetők nem fasiszta csőcselék, és a rendőrség nem védte meg a rendet, nem figyelmeztette a békés tüntetőket, hogy nem tud különbséget tenni békés és kevésbé békés tüntető között, viszont megengedhetetlenül brutális volt minden nembeli tüntetővel).

Ha használhatok nagyképp kifejezést, publicistai működésem ezen recepcióján eleinte meglepődtem, mert ismereteim szerint én gondosan (minden lehető fórumon, egyebek mellett a fentebb említett konferencián nyilvánosságra hozott képpel, filmmel, hanggal, szöveggel) dokumentáltam a tüntetéseken történeteket, és a látottakat elemezve következetesen elítéltem a rendőrség fellépését, továbbá a tüntetők, illetve a tüntetéseken jelen lévő katasztrófaturisták azonosítását a balhész B-középpel. De lehet, hogy éppen ez a baj. A publicista ne nézze meg, amiről ír, mert az csak zavart okoz, de ha már megnézte, legalább szégyenkezve hallgasson erről. Van tudományos magyarázatom is: a kognitív disszonanciánál fájdalmasabb állapotot egy publicista nem idézhet elő. Egy publicistának (közírónak, politikai elemzőnek, szakértőnek, kinek mi tetszik) tulajdonképpen az a dolga, hogy a kognitív disszonanciát csökkentse. Hogy elmagyarázza, hogy nem azt láttuk, amit láttunk, nem az történt, ami történt, és minden éppen olyan fehér, illetve fekete, amilyennek szeretjük. De ha már erre nem hajlandó, legalább a) ne menjen oda, ahol történik valami, b) ha odament, ne írja meg, c) ha megírta, ne tartson róla konferencián előadást, d) ha előadja, ne higgye, hogy csak mert meghívták, mások kíváncsiak a tapasztalataira, e) és ha ezt mind elkövette, legalább kussoljon, és örüljön, hogy legalább az ellenkező oldalon még igazi kognitív disszonancia-csökkentési szakembernek látják.

Mea culpa. Örülök, hogy az ÉS (illetve az OSA) megkímélt attól, hogy e hasábkon is nyilvánvalóvá tegye: működésemmel minden rendes publicistára szégyent hoztam.

Babarczy Eszter